

Text inicial

Ens hem reunit avui a l'església de Santa Maria de Badalona, per celebrar una missa exequial en record de Virginijus Ridikas. Una persona sense sostre, d'origen lituà, veí del barri de Canyadó des de feia anys, que va morir de manera tràgica ara fa un any,. Molts veïns i veïnes del barri el recorden com una persona amable, afectuosa i simpàtica que saludava a tothom i desitjava anar a Lituània a visitar la seva família.

Atès que Virginijus era creient catòlic, un grup de persones i entitats compromeses amb la causa de les persones sense llar i els drets humans, d'acord amb la seva família i amb el suport de l'associació Catalano-Lituana, hem volgut organitzar aquesta missa funeral en memòria seva. Ens ha semblat que aquesta era la millor manera de recordar-lo i acomiadar-lo dignament.

Volem agrair de manera especial a la comunitat de Santa Maria i al seu rector, Mn. Josep Teixidó, la seva generositat i comprensió per oferir-nos l'església per celebrar aquesta eucaristia.

Virginijus, una persona sense llar, anònima i sense veu com tantes d'altres que malviuen a la nostra ciutat, amb la seva pròpia experiència de mort destapa una esgarrifosa falla del sistema d'atenció sanitària i sociosanitària. Després d'un cúmul de desatencions de la malaltia que patia, va morir el 7 de juny de 2024 a l'Hospital Municipal. La manca d'atenció sanitària i social que va patir, posa en evidència fins on pot arribar a ser de deshumanitzat i cruel el nostre sistema d'atenció social.

Aquest funeral també vol fer visible que no ens resignem a que les injustícies que va patir Virginijus quedin segellades dins la seva tomba municipal. Al contrari, aquest cas reclama la millora dels protocols del sistema públic d'atenció sanitària a les

persones sense llar, que garanteixi l'atenció sanitària i un tracte humà.

Unes dades posen de manifest aquesta urgent necessitat: L'esperança de vida de les persones sense sostre està uns 30 anys per sota de la mitjana, i un 52% de les morts es produeixen al carrer, literalment, viure al carrer mata.

Aquest funeral, al voltant del 1r aniversari de la seva mort, vol ser un acte de reparació envers les moltes vulneracions que Virginijus va patir. Un comiat digne i d'acord amb la seva creença religiosa. Però, amb la seva mort, també fem present a tantes i tantes persones que moren en solitud i pobresa, excloses del confort i l'atenció que mereix qualsevol ésser humà.

A Badalona, són moltes les persones que dormen al carrer. Segons el darrer recompte de persones sense llar, realitzat a Badalona la nit del 6 al 7 de maig, 110 persones dormien al ras, un 20% més que l'any anterior.

A aquesta xifra, s'han d'afegir 214 persones més que van passar la nit en recursos habilitats per entitats socials de la Taula Sense Llar de Badalona, més del doble respecte el recompte anterior.

A més, cal tenir en compte les 291 persones que viuen en assentaments i habitatges inadequats i les 833 que estan rebent suport econòmic i acompanyament d'entitats per poder pagar una habitació.

En un context d'exclusió social residencial creixent, l'increment constatat de les persones que dormen al carrer, fa palès la necessitat urgent d'uns serveis municipals d'atenció a aquestes persones. Actualment, Badalona, després que el govern municipal decidís tancar Can Bofí Vell, no compta amb cap

equipament municipal de pernoctació ni cap menjador social, per a persones sense sostre.

Introducció missa

Després d'aquesta llarga i necessària introducció, i respectant les creences de tots els assistents, comencem la litúrgia de la Festivitat de la Santíssima Trinitat. Tot el que sabem dir de Déu és que és Amor Etern Solidari, i que els cristians l'invoquem en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant.

Us invito a fer un moment de silenci agraït i penedit. Agraït per tant de bé que hem rebut, per tant de privilegi immerescut; i penedit perquè no corresponem com cal a les necessitats dels nostres germans que malviuen injustament a prop nostre.

-Pare, font d'amor per tothom, tothom, tothom. Senyor, tingueu pietat.

-Jesucrist, amor solidari fins a la mort amb els pobres i empobrits, maltractats i víctimes de tots els Sistemes. Crist, tingueu pietat.

-Esperit, foc d'amor que crema sense consumir-se en tothom que estima i s'entrega. Senyor, tingueu pietat.

Que Déu, Etern en l'amor i ric en misericòrdia, ens perdoni el nostre pecat, ens ajudi a refer les nostres vides insolidàries i ens dugui per un camí amorós de vida eterna. AMEN

GLORIA A DEU A DALT DEL CEL

Oració

Oh Déu Pare, vós heu enviat al món la teva Paraula de la veritat i l'Esperit que dona vida, per revelar a les persones el vostre admirable misteri d'Amor entregat. Feu que professem la fe veritable, tot reconeixent la glòria de la Trinitat eterna i adorant la seva unitat en l'amor i majestat. Per Crist, Senyor nostre.

Lectures

Ex 3,1-10 / Salm / Jm 2,1-2.14-17 / Jn 16,12-15

HOMILIA

Les tres lectures que acabem d'escoltar ens ajuden a acostar-nos una mica al Misteri insondable de l'amor trinitari de Déu que celebrem en aquesta festivitat; i també al misteri ignominiós i constatable de com es nega Déu a la pràctica. Aquest sistema liberal que respirem diu respectar el Déu de la religió però no respecta els fills de Déu que pateixen.

La primera cosa que sabem de Déu és que és Amor. Amor etern que no s'esgota mai, com l'esbarzer de Moisès que cremava sense consumir-se. Que s'indigna i escolta el clam del seu poble oprimat i baixa a alliberar-lo. Que crida a Moisès, ni que sigui tartamut, per enfrontar-se al Faraó. I que aquesta missió alliberadora i solidària que li dona a Moisès, i als Moisès de tots els temps, es sagrada.

Què ens diu a nosaltres avui, aquí? Que ens descalcem amb reverència, perquè els pobres i descartats són terra sagrada. Ens diu que segueix sentint el clam dels pobres, que compta amb nosaltres per enfrontar-nos als "faraons" de tots els temps en solidaritat amb els empobrits; que compta amb les nostres decisions generoses més que amb les nostres qualitats (Moisès no sabia parlar!); tothom hi val, si té cor sensible, generositat i, sovint, molt d'estómac.

Déu vol donar vida digna als pobres i dona VIDA, amb majúscula, profunda, als que es descalcen l'anima per servir. En tenim exemples ben a prop: persones que ajuden als qui injustament dormen al carrer, o s'enfronten als "fons voltors" per intentar aturar desnonaments, o comparteixen i reparteixen aliments, o defensen amb valentia les veritats allà on no es volen sentir...

Això no va de religions o de creences. Hem escoltat que Moisès volia conèixer el nom de Déu però només obté com a resposta: "Jo soc el qui soc", no et preocupis del meu nom. Ja m'aniràs descobrint, alliberant.

La carta de Jaume, un fragment de la qual hem escoltat, és un text que molts cristians voldrien suprimir de la Bíblia; és massa clar, és difícil de tergiversar. Com l'evangelí de Mateu, cap 25: Tot el que feu – o deixeu de fer – a un d'aquests, es digui Virginijus o Abdou, o Josep, o Rosalía, "a mi m'ho feu". No s'hi val de paraules pietoses.

I a l'evangelí d'avui, San Joan posa en boca de Jesús que es despideix, la promesa de l'Esperit de la veritat. No una veritat abstracta, especulativa, intel·lectual, sinó la veritat de DÉU manifestada en la vida de Jesús de Natzaret. Les autoritats polítiques i religioses - no la gent senzilla - la van posar en tela de judici i la van condemnar; però el Pare, li va donar la raó, resuscitant-lo a la seva mateixa vida. Per Déu, com per Jesús, és més important la misericòrdia que els sacrificis; son més important les persones de carn i ossos que el compliment de lleis, per litúrgiques que siguin, com la sagrada llei del dissabte;

que no importa el lloc on adorar Déu, Garizim o a Jerusalem; cal adorar-lo en esperit i en veritat.

Ja veieu. La festa d'avui ens recorda que l'inabastable i incomprendible Déu trinitari només el podem trobar, potser només ensumar!, on sembla que no hi és: en el servei als germans, rentant els peus als deixebles, ¡també a Judas!, o rebent mocs i bufetades de les autoritats que haurien de ser curoses en el servei dels ciutadans.

Les moltes persones que ens hem aplegat avui, a Santa Maria, per celebrar aquesta eucaristia d'agraïment i de compromís, som diverses i plurals, però ens trobem unides per molts sentiments comuns en aquest aniversari de Virginijus Ridijas i el que ell ens representa: solidaritat, respecte, inconformisme actiu davant la injustícia, record, reparació. I també d'agraïment a Déu i comunió amb Jesucrist, fet aliment i sagrament, en el seu pa i vi.

Vull acabar aquesta homilia amb una poesia. És d'un capella Pepe Baena, rector de la parròquia de Ballevista, de Granollers, consiliari de l'ACO, ben compromès amb la festa i la causa que avui ens aplega

Los ojos me duelen / de no mirarte / entre el saco arrugado / en el húmedo asfalto.

Los ojos me duelen /de no reconocerte / tumbado en el suelo /porque me das asco.

Los ojos me duelen/ de no detenerme / para darte un abrazo /aunque no tenga tiempo.

Los ojos me duelen / de no quedarme / y gritar a tu lado / "es nuestro hermano."

Memento:

Virginijus Ridikas, totes les persones que han mort sense sostre i sense atenció als carrers de les nostres ciutats, I preguem pels milers de morts innocents, especialment a Ukraina i Gaza, molts d'ells infants, en aquest genocidi d'Israel contra el poble palestí.